

OBSAH

Předmluva	5
1. část: SPOLEČENSKÉ PODMÍNKY A DEMOKRATIZACE VZDĚLÁNÍ	
1. kapitola PROCES DEMOKRATIZACE VZDĚLÁNÍ A SPOLEČENSKÉ POD- MÍNKY, JIMIŽ JE DETERMINOVÁN	10
1.1. Úvod	11
1.2. Proces demokratizace vzdělání v socialistické spo- lečnosti	12
1.2.1. K aktuálním úkolům procesu demokratizace vzdělání	18
1.3. Podmínky a úkoly demokratizace vzdělání v Česko- slovensku po roce 1948 a v současné době	35
2. kapitola PODMÍNKY DEMOKRATIZACE VZDĚLÁNÍ V SOCIALISTICKÝCH A KAPITALISTICKÝCH ZEMÍCH	43
2.1. Úvod	44
2.2. Rozvoj školství v socialistických a kapitalistických zemích ve světle statistických údajů	48
2.3. Demokratizace přístupu k vyššímu vzdělání v so- cialistických a kapitalistických zemích	62
2.4. Školství v kapitalistických zemích jako důležitý prostředek upevňování stávajících společenských po- měrů	82
3. kapitola PROBLÉMATIKA DEMOKRATIZACE VYŠŠÍHO VZDĚLÁNÍ V NĚKTERÝCH SOCIALISTICKÝCH ZEMÍCH	112
3.1. Demokratizace vzdělání v SSSR	113
3.1.1. Úvod	113
3.1.2. Sociální podmíněnost volby povolání u mladé generace	115
3.2. Problematika přístupu k vyššímu vzdělání v Polské lidové republice	123
3.2.1. Úvod	123
3.2.2. Sociální podmíněnost volby povolání a studia v PLR	127

3.2.3. Přejchod ze střední školy na školu vysokou	131
3.2.4. Sociální složení vysokoškoláků v PLR	137
3.2.5. Diferencovaný zájem mládeže o studium na různých typech vysokých škol	145
3.3. Proces demokratizace vzdělání v Maďarsku	150
3.3.1. Sociální determinace procesu volby povolání, speciálně studia na středních a vysokých školách	150
Z á v ě r	158

2. část:

PROCES DEMOKRATIZACE VZDĚLÁNÍ V ČESKOSLOVENSKU

Ú v o d	175
-------------------	-----

4. kapitola

DEMOKRATIZACE PŘÍSTUPU K VYŠŠÍMU VZDĚLÁNÍ V ČSSR A DYNAMIKA ZMĚN V SOCIÁLNÍ A TŘÍDNÍ STRUKTUŘE	189
4.1. Zabezpečování demokratizace přístupu k vyššímu vzdělání a složitost tohoto procesu	190
4.2. Revoluční změny v třídní a sociální struktuře socialistické společnosti a jejich odraz v demokratickému vzdělání	203
4.3. Závěr	219

5. kapitola

SPOLEČENSKÉ PŘEDPOKLADY A VÝVOJ SOCIÁLNÍHO SLOŽENÍ STUDENTŮ STŘEDNÍCH A VYSOKÝCH ŠKOL	224
5.1. Sociální složení studujících na středních školách	225
5.2. Přejchod ze střední školy na školu vysokou	242
5.3. Sociální podmíněnost volby povolání a studia	253
5.4. Výsledky primární volby povolání u mládeže jako základ pro zastoupení mužů a žen mezi studujícími	270
5.5. Výsledek primární volby povolání a souvislost se sociální strukturou studujících	279

6. kapitola

DEMOKRATIZACE PŘÍSTUPU K VYSOKOŠKOLSKÉMU VZDĚLÁNÍ V ČESKOSLOVENSKU	298
6.1. Sociální struktura studujících na vysokých školách v ČSSR	299
6.1.1. Úvod	299
6.1.2. Sociální složení vysokoškoláků z hlediska statistických údajů	301
6.2. Sociální složení vysokoškoláků v relaci k sociální struktuře obyvatelstva	312
6.3. Závěr	321

7. kapitola	
SOCIÁLNÍ SLOŽENÍ VYSOKOŠKOLÁKŮ JAKO OBRAZ SOCIÁLNÍHO SLOŽENÍ STUDENTŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	328
7.1. Sociální struktura studujících na středních školách v relaci k sociálnímu složení vysokoškoláků	329
8. kapitola	
SOCIÁLNÍ DETERMINACE A DIFERENCOVANÝ ZÁJEM MLÁDEŽE O RŮZNÉ TYPY VYSOKÝCH ŠKOL	339
8.1. Růst zájmu mládeže o vysokoškolské vzdělání a diferencovanost tohoto zájmu	340
8.2. Sociální determinace volby typu vysoké školy a studijního oboru	350
8.3. Závěr	359
9. kapitola	
REGIONÁLNÍ PODMÍNKY	
A SOCIÁLNÍ STRUKTURA VYSOKOŠKOLÁKŮ	363
9.1. Regionální podmínky a přístup ke středoškolskému a vysokoškolskému vzdělání	364
9.2. Sociální složení studujících v relaci k sociální struktuře obyvatelstva v určité územní oblasti a místě	373
9.3. Odstraňování regionálních rozdílů, rozdílů mezi městem a venkovem, jako předpoklad dalšího prohloubení demokratizace přístupu k vyššímu vzdělání	378
Závěr	391
Literatura	401—427